

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNTAREA

P. S. Sale episcopului NICOLAE al Clujului la sărbătorirea d-lui prof. Sextil Pușcariu

Doamnelor și Domnilor,

Implinirea vârstei de șazeci de ani este un prilej de bucurie, chiar când această vârstă e a unui simplu cetățean de omenie. Iar când ea e legată de numele unei proeminente personalități a vieții noastre naționale — prăznuirea ei solemnă se impune cu puterea unei lecții de-o covârșitoare importanță educativă.

Iată pricina pentru care țin să adresez cele mai calde felicitări unerei și totuși atât de glorioasei Universității din capitala Daciei superioare, că a avut fericitul gând de a organiza, în cuvenitele cadre solemne, sărbătorirea marelui învățat al neamului, dl *Sextil Pușcariu*, la cei șazeci de ani pe care-i împlinește D-sa.

Dacă cineva ar fi pus să judece vârsta distinsului nostru sărbătorit după ținuta lui de o echilibrată eleganță, după privirea lui de-o tinerească seninătate, după vorba lui de-o cuceritoare căldură, sau după mersul lui ritmat în cadența marșului muzicii care conduce pe «brașovenii» din Cluj spre pădurea «Hoia», la maiial — de bună seamă că nu i-ar da nici pe departe anii cari i-au nins puțințel po-doaba de cunună de par din jurul nobilului său cap de academician. Abia când i s'ar spune că dl *Sextil Pușcariu* este de peste trei decenii unul dintre cei mai iluștri profesori universitari, că este însuș organizatorul Universității din Cluj (și sunt mândru că 'n această epocă i-am fost secretar!); că este unul dintre cei mai erudiți filologi români, cunoscut și prețuit în străinătate ca și la noi; că a fost ministru al treburilor din afară ale Bucovinei eliberate de sub jugul străin, până la unirea ei desăvârșită cu patria mamă; că D-sa e aproape gata cu redactarea marelui Dicționar al Academiei; că a anunțat deja apariția monumentalului Atlas al Limbei Române (în 10 volume!) — una dintre cele mai formidabile unelte de luptă împotriva neastâmpăratului revizionism unguresc; că este un vechiu academician, iar de patru ani președinte al «Frăției Ortodoxe Române» — abia atunci prietenul nostru și-ar trage seama și și-ar spune (firește, tot greșit): «Rumânul ăsta trebuie să se apropie de sută, fiindcă asemenea opere nu se înfăptuiesc decât în multe, multe decenii — și asemenea gloriei nu se cuceresc îndeobște decât la adânci bătrânețe». Iar când în replică i-am aminti, că dl *Sextil Pușcariu* a ajuns profesor universitar și membru al Academiei Române la vârsta la care unii dintre colegii săi se osteneau să-și ia examenul pentru profesura secundară, prietenul nostru, ne mai având încotro, ar da din umeri, pur și simplu, în semn că nu mai înțelege nimic...

Care e taina acestei glorioase tinereți și care-i obârșia acestei uimitoare ascensiuni spirituale, de care l-a învrednicit bunul Dumnezeu pe iubitul nostru sărbătorit de astăzi?

Vlăstar al unei vechi familii preoțești care a dat neamului o întreagă oaste de cărturari distinși pe toate tărâmurile vieții publice, dl *Sextil Pușcariu* a moștenit o zestre sufletească, pe care d-sa — cu darurile bogate cu care l-a înzestrat Părintele ceresc — a știut-o spori în chip impresionant și a știut-o pune — jertfelnic — în slujba neamului.

Sensibilitatea poetică și luciditatea judecării au făcut din D-sa un excelent critic și istoric literar; dragostea și simțul pentru limbă îngemănate cu o rară pasiune pentru cercetările științifice au făcut din D-sa un filolog romanist de renume europeană; bunul simț și înțelegerea situațiilor dublată de temeinicia pregătirii științifice au făcut din D-sa un eminent organizator; iar iubirea de neam care i-a călăuzit viața a zidit din el un îndrumător de rasă.

Iată cununa de însușiri cari i-au dat puțința atâtor înfapturi strălucite, menite să-i înalțe presugiul — în țara întregită ca și peste hotarele ei.

Cu acest prilej a fost chemat și în fruntea obștii misionare care este «Frăția Ortodoxă Română» pe care o conduce de patru ani de zile — cu înțelepciune, cu iubire și cu devotament.

Răsărit din tulpină preoțească, marele savant și Român a găsit de cuvânt să-și închine în felul acesta lui Dumnezeu și Bisericii Lui dreptmăritoare toată lamura credinței și toată lumina științei sale, ca pe-o curată ofrandă adusă Celuice a călăuzit neamul nostru românesc, peste atâtea veacuri de suferință și jertfe, la limanul izbăvirii lui naționale. Gestul e de o simbolică distincție. El nu izvorăște decât din sufletul celor mai de elită personalități ale lumii științifice.

De aceea am spus, că sărbătorirea iluștrului fiu al neamului nostru se impune ca o lecție de-o impresionantă semnificație educativă.

Pentru toată gloria ce i-a creat-o științii românești — știința il glorifică; pentru toată mândria ce i-a câștigat-o neamului — neamul il slăvește; pentru toată cinstea ce i-o face Bisericii strămoșești — Biserica il cinstește și-l binecuvântă.

*Prea Stimată și Prea Iubite
Domnule Profesor,*

Învăluit de aceeași căldură a iubirii care ne cuprinde pe toți cei de aici și pe ceice din binecuvântate pricini n'au putut fi de față la acest mare praznic sufletesc, Vă rog să

Eroismul preoțesc

Hotărât lucru, am pășit într-o zodie istorică în care nu se mai poate trăi fără eroism. Astăzi dacă nu poți trăi eroic, viața îți devine un chin și o țesătură de complicații și de contradicții care te înfașoară până la sugrumarea morală. Antitezele și-au ascuțit atât de mult vârful și se înfruntă atât de implacabil, încât a devenit foarte primejdios să te mai menții printr'o savantă și oportunistă echilibristică între amândouă sau în amândouă. Rîști serios să fi străpuns din două părți căzând între ele.

Înainte toată lumea trăia pe un plan de compromis între antiteze. Necredința nu era în totul necredință sau suporta alătura de ea și credința. Credința la rândul ei nu-ți împunea numai decât lupta aprigă pentru ea și mărturisirea patetică a ei, netiind asaltată atât de furibund de ateism. Puteai să fi și din una și din alta câte puțin, sau să fi teoretic cu una și practic cu alta.

Astăzi concepțiile și convingerile s'au ales din amestecul în care convingerile și stau opuse în fronturi cari se izbesc cu neîndurare.

Azi Antihristul comunist și-a deslănțuit toată furia împotriva creștinismului. În Rusia și în Spania dușmanii lui Isus Hristos săvârșesc împotriva preoților și a mărturisitorilor credinții orori cari întrec orice închipuire fantasmagorică. Și cine știe dacă nu se va incinge aceeași horă sinistră în toată lumea.

Care trebuie să fie între astfel de împrejurări atitudinea preotului? Să rămână, cu prețul de-a fi socotit ca un izolat și retrograd, pe o poziție intermediară, de compromis între antiteze? Cred că atitudinea aceasta nu mai e posibilă nici pentru preot. Mai întâi ea este într'o incompatibilitate principială cu misiunea preoțească. Preotului nu i se permite în nici un timp să stea pe poziții de compromis. Nici măcar în timpurile cele mai lniștite și împăcate, de clasică mentalitate burgheză. Eroismul este o însușire esențială a misiunii lui. Dar nu e mai puțin adevărat că absența eroismului pastoral în vremuri liniștite, oricât ar constitui o vină personală, nu are consecințe atât de păgubitoare pentru credința creștină. Într'o vreme ca a noastră însă aceste

consecințe sunt deadreptul dezastruoase. Eroismului și fanatismului necredinții — da, există un eroism și un fanatism satanic, ateu, inspirat și animat de cel rău! — ce-i poți opune decât eroismul superior al credinții în realitatea și în valorile spirituale?

Dar cum să fie eroismul preoțesc?

În general spus, să fie și el ca orice eroism, afirmarea fără frică, toată, fără reticențe, în orice împrejurare, a credinței creștine și a idealurilor ei. Mărturisirea prin cuvânt deschis, dar și prin întreaga purtare și mai ales prin acțiune neobosită în favorul credinței. Eroismul preoțesc nu te lasă să ascuți pasiv ridiculizarea credinței creștine, ci-ți va porunci să-i iai apărarea cu toată priceperea și — dacă ai de aceasta mai puțină — cu tot focul curat al convingerii care-ți pogoară atunci pe *Dunul Sfânt* în suiet. Eroismul preoțesc nu te lasă să te rușinezi de calitatea ta de preot. — of! ce laș lucru e acesta! — și să fofolești semnele externe cari mărturisesc această calitate a ta. Eroismul preoțesc îți dă conștiința stinței tale demnități de preot, te face într'un anumit sens mândru de ea socotind-o superioară tuturor profesiunilor omenești și cu un rost egalabil în viața omenirii. Dar tocmai de aceea eroismul preoțesc te face să păzești cu nobilă gelozie prestigiul acestei demnități divine, atât în persoana proprie, necoborând-o la fapte, cuvinte și atitudini cari o compromit, cât și în persoana altor frați într'u preoție aparându-i când auzi că sunt bărbiți.

Eroismul preoțesc este nebulia cea prea înțeleaptă pentru Hristos, socotindu-l pentru tine și afirmându-l pentru toți, fără răgaz, singura cale de manuire din rele, singurul centru și rost al existenței. Eroismul preoțesc cere să trăiești și să afirmi patetic, deplin, exclusiv, până la ultima margine a puterilor și a existenței tale, cu riscul de a perde imediat nu numai averea ci și viața, teza pentru care te-ai decis: pe Hristos.

Eroismul preoțesc implică ambiția sfântă de-a face prin tine pe Hristos venerat, dorit, iubit de oameni, de-a te sfîrși pe tine, prin Hristos, pentru a-l reflecta pe Hristos.

După gradul, după pasiunea cu care îți iubești și-ți afirmi teza, eroismul preoțesc e ca oricare alt eroism. Dar mai mult decât oricare altul eroismul preoțesc e străbătut de noblețe în maniera sa și de-o infinită dragoste de om. Are și el în vedere biruința asupra tezei adversare și se află în plină tensiune de luptă, dar nu folosește nici un mijloc incompatibil cu noblețea spirituală și cu dragostea, care nu descurajează, față de om. Lovește și preotul în poziția adversară prin afirmare și prin comba-

primiți din partea I. P. S. Mitropolit Nicolae, din partea mea și din partea întregii Biserici darul curat al admirației și iubirii noastre desăvârșite. Bunul Dumnezeu să Vă răsplătească jertfelnică zăbavă în slujba neamului, să Vă rânduiască încă mulți ani de viață și să Vă păstreze cuceritoarea tinerețe și seninătate cu care la vârsta de șazeci de ani ne îmbujorați inimile.

tere, dar fără ură pentru adversar. În opoziție ireductibilă și în luptă decisă cu teza contrară, celce-o reprezintă trebuie să vadă totuși că loviturile tale sunt loviturile spiritului adevărului și sunt însoțite de cea mai mare iubire față de el. Chiar când el te urăște de moarte și când te lovește brutal, cu mijloacele cele mai puțin omenoase, tu preot nu-ți lăsa sufletul infectat de patima urii, ci luptă-te să-ți păstrezi, în Isus Hristos, seninătatea și credința în biruința tezei tale. Lovește pe tatăl minciunii cu sabia adevărului, afirmă-ți fără frică, dar liniștit, neclintit și demn, fără vulgaritate, poziția ta. Trebuie să te simți adversarul superior.

De eroism și de luptă ține esențial suferința și martiriul. Cine se teme de ele nu poate fi erou și fuge de luptă. În epoca burgheză, apasă precum se vede, lumea se desobișnuise a se mai gândi la moarte, se temea de ea, trăia într'un orizont spiritual la a cărui margine nu se vedea — pentru că omenirea așezase un paravan — misterioasă moarte care te înspăimântă. Azi omul s'a învățat să privească spre moarte, să conteze cu ea, să nu se mai teamă de această graniță sigură a vieții. Mi se pare că vremea noastră cere tot mai mult și preotului să fie pregătit și pentru această eventualitate.

Istoria intră, iubiți frați întru Hristos, într'o fază eroică. Dumnezeu ne cere în sfârșit iarăși, și poate mai mult ca totdeauna, mai ales nouă să fim la înălțimea timpului. Să nu lăsăm cererea lui Dumnezeu fără răspunsul nostru pozitiv. Pr. D. Stăniloae

Tot despre Ioan Mișu. — În Nrul dela 15 l. c. *Neamul Românesc*, — după ce într'un număr precedent afirmase despre fruntașul ardelean Ioan Mișu, că, în luptele politice naționale din Ardeal, Mișu a fost un bărbat „apolitic”, — acum (în urma unui articol al nostru) a revenit și scrie că: „Mișu n'a fost un politic militant”.

— Chestiunea din *Neamul Românesc*, că Ioan Mișu „n'a fost un om politic”, și că nu e decât un „apolitic”, e prezentată va să zică în culoare mai... domoală, când se recunoaște adevărul că Ioan Mișu nu era politic militant, — lucru precizat și în articolul nostru.

Dacă prin urmare, cineva n'a știut să fie logic cu sine, sau n'a știut să citească, nu noi am căzut în greșala aceasta.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Sărbătorirea dlui profesor Sextil Pușcariu

Duminecă în 17 Ianuar a. c. s'a sărbătorit la universitatea din Cluj un om cult: dl Sextil Pușcariu, care a împlinit etatea de 60 de ani. Inițiativa acestei sărbătoriri o luaseră un grup de profesori universitari, în frunte cu dl prof. Capidan dela acea universitate.

După slujba dumnezească din catedrala ortodoxă, în care s'a ținut parastas pentru eroii Ioan Moța și V. Marin morți în Spania pentru creștinism și naționalism contra neopăgânismului de azi, un public select s'a întrunit în aula universității. Sărbarea a fost prezidată de dl rector Ștefănescu Goangă în prezența P. S. Nicolae Colan și a unui mare număr de profesori universitari din Cluj.

Dl rector Ștefănescu Goangă a adus omagii sărbătoritului, care a organizat universitatea Daciei superioare. Dl N. Drăgan a elogiat activitatea științifică a dlui Pușcariu. Dl Capidan a arătat evoluția filologiei și lingvisticei la Români, rolul de căpetenie al sărbătoritului și a fixat locul școlii lingvistice românești în filologia romanică, și-i prezintă sărbătoritului un splendid volum omagial, un album și un pergament artistic de amintire. Dl prof. Procopovici dela Cernăuți a adus omagiile Bucovinei pentru opera națională culturală a sărbătoritului ca profesor universitar în Cernăuți. P. S. Nicolae al Clujului a făcut elogiul omului cult printr'o cuvântare de o cuceritoare frumusețe, pe care o publicăm în acest număr. Dl prof. Manoilescu dela București a elogiat meritele ardeleanului reprezentativ. Studentul Mateiaș a vorbit în numele studenției.

A răspuns sărbătoritului vădit emoționat, mulțumind tuturor vorbitorilor pentru simțemintele manifestate. Din vorbirea sărbătoritului s'au desprins bogate și prețioase mărturisiri că a iubit munca și și-a făcut datoria față de știință, față de neam și de biserică.

S'a dedicat științei și catedrei și altarului ei vrea să-i schijească până va crede că-i poate fi de folos.

A urmat apoi un banchet la care au participat 150 de persoane. Seria vorbirilor s'a continuat într'o atmosferă de seninătate platonice. Dl Costică Lăcea ne-a expus greutățile cu alcătuirea Dicționarului limbii românești și a citit telegramele și scrisorile de felicitare din străinătate și din patrie pentru sărbătorit.

Dl profesor Giuglea a istorisit cum s'au înjghebat întrunirile săptămânale dela muzeul limbii și ideea Atlasului lingvistic. Dl Dr. Moldovan, președintele „Ăstreii” a felicitat pe sărbătorit în numele Asociațiunii, cu care a stat în legături din tinerețe. Profesorul italian dl Cialdea dela universitatea din Cluj a rostit cuvinte elogioase pentru știința și poporul român. Dl prof. Lupaș a elogiat pe cărturarul de elită, reprezentantul unei familii de cărturari. Dl prof. Bănescu, Popescu-Voitești, dl prof. I. Matei, în numele Frației Ortodoxe Române, dl prof. Petre Grimm șagalnic presară umor peste adversitățile nesfârșite ale savantului de azi. Tuturor le-a răspuns sărbătorit în sinceritatea și finețea care-l caracterizează.

La această demnă și atât de distinsă sărbătorire, Biserica noastră a fost reprezentată prin P. S. Episcop Nicolae al Clujului, cu consilierii săi și cu profesorii academiei Teologice din Cluj precum și a delegaților I. P. S. Mitropolit al Ardealului P. C. T. Scorobeș și V. Nistor dela Sibiu. Ca participant la această sărbătorire, nu pot încheia acest lapidar raport fără a schița portretul omului cult.

Există om învățat, om cu carte și cugetător original. Dar omul cult posedă ceva tainic în ființa sa, care-l deosebește de alți oameni. Nu se poate defini acel secret, dar el se desprinde din tot ce este și din toate atitudinile lui.

Omul cult e acela care poate privi viața și universul, acum senine și dragălașe, acum întunecate și înfiorătoare, fără să se peardă pe sine în fața imensității lui și a vicitudinilor vieții și fără să-și peardă credința și curajul.

E cult omul, când știe să și aleagă prietenii și să-i păstreze, dar mai ales când el poate fi prieten cu sine însuși.

E cult omul, care iubește florile și faptele lui Dumnezeu și când surprinde o bucurie de mult uitată în sburdălnicia unui copil.

Când un pom încarcă de fructe, când arborii cu coroane maiestroase și raze de soare, care se joacă peste undele unui râu îl pot cuceri ca amintirea unei iubiri de mult stinse.

Când se poate simți fericit și când e părăsit și solitar și e cu sufletul înălțat în mijlocul valurilor vieții.

Când poate desprinde și în fața celui pierdut ceva de dincolo de păcat.

Când știe cum să trăiască, cum să sperze și cum să se închine.

Când nu se teme de viață, n'are frică de moarte, când luptă împotriva adversităților vieții și în inimă umbrează un svon sacru de cântec. Sărbătoritului mulți ani!

T. Scorobeș

Martiri pentru Hristos

Moartea eroică a lui Ion I. Moța și a lui Vasile Marin a răscolit până în adâncuri sufletul țării întregi, care de o săptămână vibrează zguduită, purificată, înălțată peste pământescul banal în regiunile sublimului.

Când toți credeam că s'a stins din omenire pasiunea pentru ideal, capacitatea de eroism, spiritul de jertfă și mai ales dragostea și înțelegerea pentru Hristos, jertfa eroică a celor doi tineri ne-a descoperit fulgerător în inimile lor și, cu siguranță, în inimile multor sute de tineri — și de aci înainte în a tot mai multora — comori uriașe de strălucitoare lumină și putere dumnezească.

De-acum o nouă epocă se deschide în istoria românească.

Scara de lumină, de jertfă, de sfântă îndrăzneală pentru idealul cel mai nobil și mai roditor care este Hristos, scară pe care ne-a arătat cei doi martiri ce frumos e să te înalți cu aripi și cu suflet de înger spre cerul iarăși deschis pentru noi — va trezi în neamul nostru puteri nebănuite de sfânt idealism, de nemuritoare fapte în fața cărora se va topi ca ceara meschinăria vieții noastre de până acum.

Tinerii Moța și Marin sunt de-acum nume de foc luminător și dogoritor în istoria mândriei românești și a Bisericii ortodoxe române, ai cărei martiri sunt. Ei ne-au ridicat prestigiul — grav compromis de politicianismul postbelic — în fața străinătății.

Nu putem să nu încreștăm că unul dintre ei este fiul unui protopop al nostru, al marelui apostol și mărturisitor al libertății românești, Biserica ortodoxă a arătat încă odată în Ardeal, așa cum a arătat în figurile lui Horia, Cloșca, Crișan, Avram Iancu, în ce spirit își crește fiii. Ion I. Moța este cea mai mare jertfă ce-ar fi putut-o da neamul și Biserica noastră din rândul generației tinere. Dar se vede că sublimul și rodnicia unei jertfe e condiționată de mărimea ei.

Indurerați dar mândri, loviți greu dar tocmai de aceea cu și mai mari nădejdi, glorificăm numele martirilor Ion I. Moța și Vasile Marin. D. S.

Reproducem, ca o ilustrare pentru vecie a eroismului lui Ion I. Moța, după „Porunca Vremii” din 19 Ianuarie c., următoarea relatare a unui ziar spaniol:

rolul religiei și lupta de clasă, să deșteptăm în el dorința de luptă contra prejudecăților religioase din familie și din anturajul său”.

În sfârșit Moscova consideră propaganda antireligioasă, ca o parte integrantă din opera „politică instructivă”; ea se servește de toate mijloacele cele întrebuințate de acțiunea politică-socială pentru a influența asupra conștiințelor. „Școala, scrie Loukatchevsky, realizează educațiunea antireligioasă; presa, cinematograful, radio, literatura, arta sovietică, deasemenea luptă contra religiei”.

Școala ateistă

Una din cele mai puternice arme pentru distrugerea ideologiei religioase din sufletul tinerelor generații este fără îndoială învățământul ateu. Comisariatul Instrucțiunii publice, pune în practică cele mai perverse invențiuni pentru a desrădăcina din sufletul rusesc și cel mai mic germene de atavism creștin. În Izvestia din 26 Martie 1929 spune Lunatcharsky: „Institutorii credincioși sunt o contradicțiune absurdă.

¹ Loukatchevski: Nouveau manuel antireligieux. Moscova 1933, p. 230.

* FOIȘOARA *

Mișcarea celor fără Dumnezeu și acțiunea ei în lume

(Urmare)

Uniunea ateștilor militanți (U. A. M.)

Totuși acest progres foarte slăbit în 1928, nu era de placul ateștilor moscoviți. Acțiunea antireligioasă nu era dusă cu putere.

La al II-lea congres ținut la Moscova în Iunie 1929 U. A. decide să-și mărească repede rândurile și să devină mai agresivă. Pentru a-și ilustra mai bine caracterul, ea se numește de aici înainte „Uniunea ateștilor militanți” (U. A. M.). După însăși afirmarea statutelor sale (§ 1) ea va căuta să „unească masele de lucrători ai U. R. S. S. în vederea unei lupte active sistematice și continue contra tuturor religiunilor cari sunt un obstacol la construirea socialismului și a culturii revoluționare”.

Structura. Un regulament din 26 Febr. 1934 descrie cu multă minuțiozitate structura actuală a Uniunii ateștilor militanți în Republica sovietică. Celula stă la baza organizației Uniunii. Ea „va invada întreprinderile, uzinele, fabricile, fermele colective, kolkhozul, întocmai ca diferitele unități ale armatei roșii”. Într'un registru special se va ținea lista luptătorilor U. A. M. Consiliile provinciale vor fi menținute. Plenum-ul și praesidium-ul Consiliului central vor fi menținute și dirijate de președinte sau în lipsa acestuia de înlocuitorul sau de secretarul general.

Așadar întreaga populațiune a Republicii sovietice e supusă influenței ateștilor militanți.

Propaganda ateștilor moscoviți este preparată cu multă îngrijire fiind cercetată cu multă chibzuință înainte de a fi aplicată diferitelor categorii de oameni. Iată ce relatează Golovkin, unul din fruntașii mari, în aceasta chestiune: „Proselitismul anti-religios trebuie să țină seamă de starea conștiințelor indivizilor. Din acest punct de

¹ Cf. Golovkin: Organisation et Méthodes du Travail antireligieux, Moscova. Editura Statului 1934, passim.

vedere sunt în general două mari categorii de oameni: credincioși și necredincioși. La categoria celor dintâi va trebui săpat fundamentul religiei, iar cei din a doua vor trebui încurajați numai, pentru a rămânea tari în necredința lor și a deveni cu timpul ateii militanți”.

Niciodată ateștii nu vor separa lupta contra religiei de lupta de clasă; ei se vor păzi să rănească sentimentele religioase ale credincioșilor cât timp această tactică nu riscă să nu folosească la nimic scopului lor intim; ei vor face o critică amănunțită și complectă asupra originilor creștinismului, asupra desvoltării, asupra învățăturilor și asupra raporturilor dintre om și societate.

„Propaganda printre femei încă nu va fi neglijată, căci — cităm din Golovkin — cât timp ele sunt înapoiate, religia își găsește, în rândurile lor, cel mai sigur refugiu”.

Iată directivele date ateștilor pentru a face să pătrundă spiritul anti-religios printre copii: „Acest lucru reclamă o atenție deosebită din partea noastră. Noi trebuie să dăm copilului o concepțiune ateistă despre lume, o noțiune justă despre natură și despre om. Trebuie să arătăm

Ziarul „El Nacion” relatează pe larg, în numărul său de azi, luptele înverșunate ce s'au dat la 4 Ianuarie în jurul localității *Majadahonda*, la sud de *Las Rozas*, din sectorul Madrid.

„Spitalele din Toledo — spune „El Nacion” — sunt înțesate de răniți din *Bandera 6 Tercio*, căzuți în groaznicele lupte ce s'au dat în sectorul *Majadahonda Las Rozas-El Pradillo*, în zilele de 4—5—6 Ian. Într-o trupe generalului Franco și Divizia roșie internațională, prevăzută cu 80 de tancuri de proveniență sovietică.

„Răniții povestesc cu amănunte înfiorătoare lupta dată în zorii zilei de 4 Ianuarie, pe la ora 7, când în urma unui ucigător bombardament al artileriei naționaliste, *Bandera 6* a pornit la atac, având în față liniile inamice ale batalionului roșu *Dimitrov*.

50 de trimotoare naționaliste secerau cu mitralierele trupele roșii, dela o înălțime de 50—80 de metri.

La ora 8, primele șiruri de trăgători din *Bandera 6* se găseau la 100 de metri de liziera satului, apărat cu îndârjire de milițieni, din tranșee și din dosul întăriturilor improvizate.

În acest moment au apărut peste 30 de tancuri rusești, cari, improșcând cu mitralii pe naționaliști, au reușit să pătrundă în rândurile lor.

Moralul voluntarilor, ale căror rânduri se răreau cu fiecare clipă, începea să se clatine.

Atunci, deodată, cu un strigăt care domină infernul, se ridică în picioare, disprețuind moartea care venea din toate părțile, un tânăr voluntar român, slăbuț și cu fața suptă, dar cu ochi scânteietori și cu gestul hotărât, ia comanda în locul ofițerilor cari căzuseră, dând ordine într-o spaniolă amestecată cu cuvinte franceze. Se desprind însă cuvintele: *Spania și Hristos*.

Este un moment de stupeoare, de re-deșteptare la eroism.

Moralul voluntarilor se reface instantaneu. Intră imediat în acțiune aruncătoarele de flacări împotriva tancurilor, canoana naționalistă se intensifică; în fine, puținele tancuri sovietice rămase neatînse se retrag în panică.

Tânărul voluntar care luase comanda cade însă străpuns de o schișă, în momentul în care se ridică pe parapetul tranșeeilor sovietice, cucerite. El cade pronunțând cu o ultimă sforțare de voință, cuvintele: „*Roumanie, Espagne, latinité, Christ*”.

Din întreaga *Bandera 6-a Tercio*, nu mai rămăseseră neatînși decât 17 voluntari. Eroismul primelor linii decimate, îngăduie însă unui al doilea val, dintr-un batalion al liniei a II-a, să ocupe *Majadahonda*, evacuată de milițienii roșii, cari lăsaseră pe teren peste 1200 de morți și răniți.

Perzistență în rătăcire

Orice om poate greși. Chiar dacă e pedagogic să ceri omului să se silească a nu greși deloc, nu-l poți osândi pe nelegitimitate decât a mai comisi din slăbiciune câte o greșală. Dar sunt greșeli mari cari ar putea și ar trebui să nu le săvârșească nimeni, greșeli cari dovedesc nu slăbiciune omenească, ci răutate grozavă, dusă la extrem.

O iertare prea ușoară a astorfel de păcate ascunde primejdii mari, făcându-l pe vinovat să cadă repede în recidivă.

Cel mai extrem dintre aceste păcate, care înspăimântă prin adâncul de întunec egoist și rău cel desvâluie în inima făptașului, este stricarea casei lui Dumnezeu, încercarea de-a deslipi sufletele dela sânul sfintei Biserici în care ne câștigăm mântuirea cea întru Hristos, sfășiarea Trupului tainic al Domnului. Sf. Apostol Pavel spune în epistola I către Corinteni, cap. 3, 17: «Dacă strică unul templul lui Dumnezeu, strică-l-va Dumnezeu pe el.»

Dar chiar și acest păcat înfricoșat, dacă făptașul nu persistă prea mult în el și deci nu are urmări prea dureroase pentru sf. Biserică, lipsind în această nefericită direcție lucrarea îndelungată a începătorului răului, — tot mai poate fi iertat când se face o căință sinceră, pe măsura greșelii. Dar când făptașul, deși îndemnat la întoarcere și la căință, promițându-i-se iertare părintească, se încăpăținează în fapta lui stricătoare de Biserică, atunci el merită toată osânda ca unul în care nu mai este nimic bun, ci sufletul lui e împetrit în mândria și răutatea întărită în el de cel rău.

Cu toată durerea ce ne copleșește sufletul și pentru pierderea lui vecinică, dar și pentru pierderea sufletelor ce s'ar lăsa mai departe duse de el spre tatăl mândriei, atât el cât și adepții lui trebuie tăiați dela Trupul Bisericii ca să nu producă și mai multă turburare, ispitind pe și mai mulți la sine prin îngăduința ce s'ar arăta față de lucrarea lui.

Toate acestea se referă la fostul preot Iosif Trifa. Caterisit acum un an pentru păcatul de-a fi voit să smulgă pe credincioșii grupați în «Oastea Domnului» dela sânul sfintei Biserici a Domnului nostru Iisus Hristos, i s'a dat în timpul din urmă de putința și îndemnul să se căiască de păpănia și să se împace cu sfânta Biserică. În nădejdea că totul se va aduce în starea dinainte de turburarea de-acum

doi ani și mișcarea «Oastea Domnului» va lua și mai mult avânt prin această restabilire a păcii, Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române a aprobat și niște foarte înțelepte Statute pentru buna și bisericeasca îndrumare viitoare a acestei organizații.

Iată însă că fostul preot Iosif Trifa **declară** că s'a răzgândit și nu mai vrea să intre sub acoperământul și sub autoritatea de drept divin a sfintei Biserici.

Aducându-se la cunoștință acest fapt Cucerniceii noastre preoțimi, este îndemnată să stea cu și mai multă grijă și râvnă în fruntea «Oastei Domnului» silindu-se să țină pe orice membru al ei în legătură strânsă cu Biserica și căutând să scoată din rătăcire pe aceia cari s'ar arăta dispuși să urmeze mai departe pe fostul preot Iosif Trifa. Urmand indicațiilor din «Statutele» publicate în numărul de Anul Nou 1937 al foii «Oastea Domnului», va depune toate stăruințele să lege cât mai strâns această organizație de ființa Bisericii noastre, de învățătura și idealurile ei. Va face în adunările «Oastei Domnului» catehizare continuă, pentru a-i familiariza și întări pe membrii în toată învățătura Bisericii noastre și în temeiurile ei. Va răspândi prin propagandă asiduă foile «*Lumina Satelor*» și «*Oastea Domnului*» și va face totul ca să nu mai citească nimeni din preoție foaia și broșura fostului preot Iosif Trifa.

Autoritatea bisericească va purcede, din partea ei, la înăsprirea măsurilor împotriva acestui turburător încăpățânat și rău al Bisericii, punându-l la locul ce și l-a ales, atât pe el cât și pe aceia cari eventual l-ar urma.

Preoțimea și consiliile comunale

(=) Noua hotărâre administrativă admite, cum am anunțat la timpul său, ca și preoții să poată face parte între membrii consiliilor comunale.

În consecință preoțimea noastră nu numai poate, ci și trebuie să figureze în menționatele consilii, — al căror termen de alegere este foarte apropiat.

Zăpăceală politică vedem că a copleșit, în mare măsură, mulțimea satelor acestei țări. Buna lor credință și simplitatea lor patriarhală, de care uzează și abuzează șirețimea agenților politici, trebuie luminată din bună vreme de toți harnicii conducători ai satelor în primul loc de înșiși slujitorii amvonului.

Sfaturi, îndrumări și indeosebi bune pilde au să facă față făgăduelilor și

chemărilor amăgitoare ale elementelor dubioase sau de-a dreptul dăunătoare, ca b. o. ale aventurierilor comuniști și ale altor îndrăzneți, lipsiți de Dumnezeu și lipsiți de orice religie.

Educația cetățenească, de care poporul nostru are atâta nevoie, în vremea când primejdiile din afară devin tot mai amenințătoare, stă numai în mâna intelectualilor. Prin stăruințele lor necurmăte de orientare și îndrumare neinteresată și cinstită, vom atinge pe toții calea mântuirii și vom smulge sătenii noștri (— astăzi în multe locuri învrăjbiți de moarte pe temă — politică) — din halul în care i-au cufundat cluburile împărțitoare de onoruri și favoruri în cele mai dese cazuri absolut nemeritate.

În vederea alegerii apropiate, amintim, printre urmare, Cucernicilor noștri preoți, că au îndatorirea morală de a candida la alegerile consiliilor comunale.

Ziua de 24 Ianuar se va comemora în Sibiu prin serviciu religios în catedrală, Duminecă, ora 11 a. m., și prin o conferință cu program artistic, ce se va desfășura în sala Teatrului orașenesc, ora 6 seara. Conferențiază dl general de divizie *V. Economu* despre războiul civil din Spania. Corurile mixte și orchestra vor fi dirijate de prof. *T. Popovici*. Intrare benevolă. Contribuțiile vor servi ca fond, din care se vor ridica câte o cruce la mormintele regretaților *I. L. Caragiale* și *Gh. Coșbuc*.

De neînchipuit!

Tot auzisem dela ceice ajung în contact zilnic cu credincioșii uniți că preoții și uneori chiar câte un ierarh de-al lor se silesc să-i obicinuiască a pune pe frații lor ortodocși în acelaș rând cu pocăiții, cu turcii, cu comuniștii cu evreii, în sfârșit cu toate liftele cele mai străine și ca fiind cu totul ai Satanei, niște blestemați perduți cu siguranță în gheena veșnică.

Socoteam însă totdeauna că acestea sunt niște simple zvonuri sau cel mult cuvinte spuse vreodată de vre-un biet iresponsabil. Zilele acestea ne-a căzut însă în mână *Calendarul «Bunului Creștin»* pe anul 1937, tipărit în Tipografia «Sf. Vasile» Mănăstirea *Bixad*, jud. Satu-mare. Așadar o carte pornită dintr'un loc oficios cu un rol însemnat în opera de zidire și de lămurire religioasă a poporului unit, O carte esențială pentru casa omului din popor, merită să stea tot timpul pe masă și să imbibe prin lectură des repețită, anumite idei într'o formă definitivă în capul oamenilor din popor.

Iată, dăm un extras din acest Calendar. Se va vedea că ura nefaștilor păstori ai unației împotriva Bisericii ortodoxe și a poporului român întrece orice închipuire, iar acțiunea lor de-a desbina și învrăjbi poporul românesc nu cunoaște nici o sfială în alegerea mijloacelor și nici un sentiment de răspundere pentru urmări. Rămâi uluit de grozava decadență morală la care au ajuns. Iată textul:

EXTRAS

din Calendarul „Bunului Creștin” pe anul 1937, Tipografia „Sf. Vasile” Mănăstirea Bixad — județul Satu-mare

Iubite nepoate,

În vreme de primejdie, pruncul se lipește de mamă-sa. Așa și noi în anul acesta trebuie să ne lipim strâns de sfânta Maică Biserică catolică, căci numai la ea este mântuirea.

Când satana vrea să te strice, mai întâi cercă să te desfacă de către biserică și preoți. O neînțelegere cu preotul, o datorie către biserică, o supărare, că n'ai fost ales în curatoriat, ori că nu ți s'a ascultat părerea în ceva cauză, e destulă pricină pentru satana, ca să-ți bage tot felul de gânduri în cap: ba că-i face pără contra preotului, ba

Secțiunile Instrucțiunii publice trebuie să profite de orice ocaziune pentru a-i înlocui prin profesori anticreștini*. Câteva luni mai târziu în Iunie al aceluiași an la al 2-lea Congres al ateștilor, acelaș Lunatcharsky ajuns comisar al poporului la Instrucțiunea publică dogmatiza: „La noi Instrucțiunea publică nu poate să nu fie comunistă; deci ea nu poate să nu fie antireligioasă”.

Acest principiu s'a menținut și la a doua conferință a institutelor științifice antireligioase, ținută la Moscova în 13—15 Iunie 1934. „Educațiunea copilului, în mod obligator, trebuie să fie antireligioasă”.¹ Mai mult, „Bezbojnicul” din 17 Iunie 1934 precizează: „Instituțiile școlare sovietice trebuie să crească atești militanți”. Iată după „Antireligioznic”² cum își expune o învățătoare bolșevică tactica sa: „Eu mi-am propus ca să educ în așa fel pe antireligioși, încât ei să devină luptători conștienți și bine preparați pentru a se război cu religiunea, la școală, acasă și în stradă. Lucrul începe cu copiii de 9 ani. În acest scop li se povestesc istorioare alese. Discuțiunile au de scop de-a pune pe copil în fața unei probleme practice de luptă

contra religiunii. După o discuțiune de acest gen, am întrebat pe copiii dacă doresc să lupte contra religiunii? Imediat ei își propuseră să povestească și altora ceace au uzit, să lupte acasă pentru suprimarea crucii, să convingă pe alți copii să facă la fel, să scrie placate antireligioase și să le afișeze în clasă, pe stradă și în diferite alte locuri”. Și institutoarea încheie: „Sarcina învățătorilor consistă în a scoate în evidență lipsurile și-a îndrepta lupta contra religiunii, la copii, pe o cale dreaptă. Trebuie ca să simtă ei că fac parte din marea armată a celor fără Dumnezeu”.

Propaganda prin presă

Ca și școala, tot așa și presa este supusă propagandei sovietice atee: ea batjocorește cu multă ură pe Dumnezeu, iar în conștiința umană toarnă veninul materialismului bolșevic.

Editurile statului fac să apară publicațiuni antireligioase de diferite valori. Bibliografiile de-ale acestor lucrări sunt înserate în mod periodic în diferite reviste, ca *Bezbojnic* și *Antireligioznic*.

Cărți broșuri, tratate, jurnale de tot felul își unesc sforțările pentru a desrădăcina religiunea și a face să triumfe

ideologia proletariană. Printre lucrările publicate în Rusia și destinate acestei opere de distrugere, iată câteva recomandate special de organele bolșevice:

Marxismul leninist, Ateismul militant (1933—1934), Manual antireligios pentru lucrători, — Filosofia celor fără Dumnezeu, — Sentimentul religios și imoralitatea, — Educațiunea antireligioasă în școală, — Programul Universității muncitorești antireligioase, — Curs antireligios prin corespondență, — Cum se poate lupta contra religiunii, — Campania contra lui Dumnezeu, — Legislațiunea sovietică destinată să procure celor fără Dumnezeu, mijloacele legale pentru a lupta contra credincioșilor, — Cincisprezece ani de ateism militant în U. R. S. S. (1932), — Educațiunea antireligioasă în școală (primar), (1934), — Al șaptesprezecelea congres al partidului comunist și problemele operei antireligioase (1934), — Organizațiunea și metodele operei antireligioase (1934).

Sute de cărți antireligioase de genul acesta au eșit în ultimii ani din imprimăriile statului.

(Urmează)

Petru Brudea

* Cf. Bezbojnic din 29 Iunie 1934.

² Antireligioznic Nr. 7, 1930.

că nu te vei mai duce la biserică, nu te vei mai spovedi, ba că te vei face ortodox, pocăit ori altceva.

Pentru satana tot atâta e, ori unde te vei duce și orice te vei face, ortodox, pocăit, evreu, turc, comunist, numai să te desfăci de sfânta Biserică catolică. Când apoi te-ai lepădat de biserică, satana te lasă în voie să faci ce-ți place: apoi cântă ziua-noaptea la psalmi și la alte cântări; poți să stai ca Moise, cu mâinile tot ridicate către cer; ai săvârșit păcatul cel mare, ai eșit din turma lui

Hristos, și soartea îți este pecetluită: perirea veșnică.

Iată, nepoate, ce cursă vicleană e aceasta. Grijește, să nu cazi în ea și nu lăsa nici pe alții să cadă. *Unchiul*

Să mai facem vre-un comentariu? Cred că cel mai bun lucru ar fi să-i recomandăm organelor ordinii publice ca să-i lege și să-i dea pe seama unui institut psihiatric. În fata astorfel de manifestări răsul e numai o parte din reacțiune. Mai trebuie și altceva pe lângă răs.

Probleme-Recensii-Comentarii

Sextil Pușcariu: Muzeul Limbii Române. — În anul curent 1937 apare sub direcția dlui Sextil Pușcariu, savant profesor și academician, — care e și conducătorul societății «Frăția Ortodoxă Română» — o operă de mari dimensiuni, datorită muncii de opt ani a filologilor noștri dela universitatea din Cluj, dlor: S. Pușcariu, Sever Pop, conferențiar, și Emil Petrovici, dela catedra de filologie slavă.

Această operă vastă, salută cu însuflețire și în cercurile savante din străinătate, este Atlasul Linguistic Român, lucrat pe temeiul unei întinse cercetări, săvârșite în 380 de sate din întreaga Românie plus celelalte țări unde trăiesc românii: Grecia, Iugoslavia, Albania, Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria și Rusia. Se prezintă astfel ca o minunată icoană a graiului românesc.

Din cuvinte și expresiuni, păstrate de ciobani și de plugari și dispărute din limba literară de azi, se constată în mod strălucit romanitatea și continuitatea urmașilor împăratului Traian aduși în Dacia fericită.

Multe și însemnate probleme, de etnografie, artă de tot soiul, etc. vor găsi prețioase lămuriri în monumentală lucrare a profesorilor români dela tinăra Universitate Regele Ferdinand I dela Cluj.

Recomandăm instituțiilor de cultură din toată România să se aboneze la publicația care începe să apară la 15 Februar 1937. Să nu existe cercuri de citire sau de studii, biblioteci publice, atenee ș. a., și să nu sprijinească acest Atlas, care, după expresiunea unui profesor german dela universitatea din Zürich, este «o realizare mare științifică», («eine wissenschaftliche Grosstat») și că prin ea «se începe un capitol nou nu numai în lingvistica română, ci și în cea internațională».

Ceice abonează Atlasul până la 15 Februar 1937, se bucură de o reducere 40%, plătind un volum cu 4500 Lei. (Lucrarea întreagă va avea 10 volume și va fi terminată în 8 ani). Celorce nu-și pot procura această operă, le recomandăm Micul Atlas Linguistic Român, care redă răspândirea cuvintelor pe hărți sintetice colorate, de format mic. Acesta va costa 1500 Lei de volum (300—250 hărți).

Doritorii de a-și procura Atlasul se pot adresa: Muzeului Limbii Române, în Cluj, Str. Elisabeta 23, dela care vor putea cere și prospectul bogat ilustrat.

Țara Bârsei, sub conducerea dlui profesor Ax. Banciu, intră cu numărul 1, pentru Ianuar—Februar 1937, în al 9-lea an de existență.

Neatârnată, revista trăește din puterile proprii și aduce, cu fiecare număr, material selecționat, variat, viu, serios și totdeauna de cuprins miezos. E meritul conducătorului ei, al profesorului Banciu, care izbuteste să grupeze în jurul publicației brașovene condeee probate și competente.

Datorită acestei împrejurări, Țara Bârsei se bucură de un număr de cettiori, dacă nu tocmai prea mare, în tot cazul credincioși și înțelegători. Firește «lista restanțierilor», boala cronică a preseii noastre periodice, nu lipsește nici la Brașov, în măsură poate mai

puțin accentuată; — dar, negreșit, de vindecat, n'o pot vindeca decât redacțiile înseși care nu trimit foaia sau revista decât acelor cetitori, cari sânt în curent cu plata abonamentului. Credita-re e împreună mai totdeauna cu mari neplăceri și pierderi, și de-o parte, și de alta.

În numărul mai nou al revistei aflăm interesante articole de actualitate, cronice scurte, documente de însemnătate istorică; în partea literară proză și versuri, ce pot fi cetite în orice societate care se respectă; dările de seamă fac cel mai bun serviciu tuturor celor cari se interesează de aparițiile recente, cărți și broșuri, literare și de știință. Toate acestea poartă semnătura dlor: I. Lupaș, N. Iorga, Mih. Popescu, Ax. Banciu, Liviu Opriș, Dr. A. Gociman, V. Onițiu, Sanda Opriș, Aurel Marin, ș. a. — Abonamentul anual la Țara Bârsei este 240 Lei. Red. și Adm.: Brașov, str. Mureșenilor 22.

«Legea Românească», organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Oradiei, apare dela Anul-Nou 1937 serios reorganizată. P. S. Sa episcopul Dr. Nicolae Popoviciu își arată, în măsura pe care a luat-o, spiritul energic și destoinic. Foaia a fost dată în grija corpului profesoral dela Academia teologică din Oradea, în frunte cu rectorul Dr. St. Munteanu. Efectul s'a arătat imediat. Cele două numere apărute până acum aduc contribuția matură a fiecărui profesor în articole cari desbat diferite probleme bisericesti actuale. Dacă «Legea Românească» va continua în forma aceasta, va împărtăși preoțimii din eparhia Orăzii tot la două săptămâni o hrană sufletească substanțială, capabilă să ridice mult nivelul spiritual și moral al acestui corp de elită al neamului.

Activitatea Cercului Pastoral Budila pe anul 1936/37. Cercul pastoral Budila și jur de sub conducerea energicului preot Iordan Curcubătă a reușit, să realizeze un frumos și bogat program misionar.

Astfel s'a ținut primul cerc pastoral în parohia Telii, în ziua de 26 Octombrie 1936. Fiind totodată și hramul bisericii — slujba în sobor s'a desfășurat cu toată solemnitatea, în prezența unui popor deosebit de numeros.

Predica a fost rostită de Pr. I. Curcubătă, tălcuind cu îndemnare evanghelia zilei și dând bogate și înțelepte povești credincioșilor. S'a oficiat apoi slujba parastasului pentru toți ctitorii și binetătorii bisericii precum și pentru toți cei adormiți «întru nădejdea învierii» din parohie. A urmat procesiunea în jurul bisericii. La ora 2 p. m. în localul Casei Culturale, s'a desfășurat un scurt program artistic — religios — constător dintr-un dialog și declamări al elevilor de școală, pregăuit de învățătoarea Cornelia Radu și Carolina Chicoș. În cadrul programului de după amiază Parintele I. Curcubătă a vorbit despre: «Concubinate, divorț și păcatul lepădării de prunci». Cuvântarea a fost bogată în învățături, cu mult tact expuse.

Oastea Domnului din loc, prin cântări frumoase a întregit programul de după prânz. La urmă Preotul locului Aurel Radu încheie mulțumind credincioșilor și Preotului I. Curcubătă pentru toată lumina pe care a împărtășit-o credincioșilor parohiei.

Al doilea cerc religios s'a ținut în parohia Băcel, în 21 Noembrie 1936 — unde păstorește, cel albit de vremi, Octogenarul Preot Moise Greceanu. Sfânta li-

turgie se oficiază în sobor de toți membrii cercului, plus proaspătul hirotonit Ioan Comșa. Predica, având ca obiect cultul Maicei Domnului, o rostește Preotul I. Curcubătă. E potrivită pentru vremile ce le trăim pline de o mulțime de nestorienii — deacea credincioșii au și ascultat-o cu plăcere.

După aceea s'a oficiat sfântul Maslu, pentru bolnavii din parohie.

După masă, în localul școlii primare, Preotul Aurel Radu a rostit conferința: «Datoriile sociale ale zilei pentru a combate diferitele curente subversive, cari caută să sape la temelia bisericii și a Statului».

În parohia Budila, s'a ținut cercul religios în 13 Decembrie 1936.

La sfârșitul liturgiei slujită în sobor, de preoții cercului, Preotul Aurel Radu a tălmăcit Evanghelia zilei, ținând seamă de împrejurările religioase locale.

Apoi s'a făcut sfințirea apei și stropirea credincioșilor. După masă în localul Casei Naționale s'a desfășurat un program artistic-religios, — cu elevii de școală, pregătit de învățătorii din loc.

Pr. Aurel Radu a dezvoltat subiectul Mărturisirea Domnului nostru Isus Hristos: în vremurile tulburi de acum. La sfârșitul programului, președintele I. Curcubătă din loc, prin cuvinte bine simțite încheie frumosa serbare.

În parohia Dobârlău, Cercul Pastoral s'a ținut în 27 Decembrie 1936. Sfânta liturgie se slujește în sobor iar predica zilei o rostește preotul I. Greceanu, iar preotul I. Curcubătă și-a ținut conferința: «Organizarea tineretului contra păcatelor zilelor noastre». Au fost apoi miruși credincioșii, cari cu suferetele ferice și înălțate de frumsețea sfinței slujbe și de mulțimea învățăturilor, au plecat pe la casele lor.

În 10 Ianuarie cercul pastoral și-a ținut serviciile în parohia Mărcuș.

Predica a fost ținută de părintele Nicolae Frațes și la conferința de după masă a vorbit preotul Nicolae Frațes și I. Curcubătă despre: «Sectarismul, politicianismul demagogic și comunismul», arătând adevărata combatere prin dezvoltarea credinței străbune.

Secretarul Cercului:
ss. Aurel Radu

Monitorul blăjan s'a supărat că ne-am ocupat cu Pastorală de tristă soartă a ierarhiei unite. Spune că purtarea noastră e incalificabilă. De ce iubimilor? Noi n'am făcut decât să arătăm deosebiriile dintre versiunea originală și cea a P. S. Rusu. Ca niște informatori conștiințioși ai cetitorilor noștri, trebuia să le facem cunoscute amândouă.

Nu vă place că am arătat cetitorilor noștri că Pastorală dela Blaj a fost modificată de P. S. Rusu? Vinovați nu suntem noi, ci celce-a modificat-o. Așa că atributul de incalificabil ce-l dați actului nostru, nu ni-l adresați propriu zis nouă, ci altcuiva. Și nu-i frumos să vă gratificați cu astfel de cuvinte, oricât ați fi de supărați. Iată vă dăm noi o lecție binevoitoare de purtare.

Tot «Unirea» deduce cu «logica» ei, care nu poate merge niciodată drept, că dacă susținem noi că poporul unit nu-i despărțit de cel ortodox decât administrativ, atunci e lucru foarte ușor să înălțăm și această desbinare administrativă făcându-ne atârnători de Roma.

Noi întrebăm pe deșteptii «Unirii»: de ce nu ne poftiți să atârnăm de Budapesta, dacă numai decât vreți să atârnăm de cineva din afară?

INFORMAȚIUNI

Parastas. În catedrala mitropolitană din Sibiu s'a ținut Duminecă parastas pentru odihna sufletelor celor doi eroi legionari Ionel Moța și Vasile Marin, căzuți pe frontul spaniol. Public în mare număr și fruntași naționaliști a participat la parastas.

† Dr. Enea Papiu, fost avocat al institutului de credit și de economii «Ardeleano» din Orăștie, fiu al fostului protopop Ioan Papiu, a încetat din viață în Sibiu, în 19 Ianuar 1937, în vârstă de 62 ani, după ce a fost împărtășit cu sfânta cuminecătură. Rămășițele pământești ale răposatului s'au așezat spre veșnică odihnă în cimitirul bisericii ortodoxe-române din Deva, Joi, în 21 Ianuar 1937.

Odihnească cu dreptii!

DI inspector general Moise Jenciu, dela ministerul cultelor, a fost de curând delegat, din partea acestui minister, să examineze modalitatea trecerii preoților noștri, în chestiunea pensioării lor, la Casa generală de pensii a statului.

Reglementare deși târzie, dar binevenită. Comisiunea instituită de ministerul cultelor, pentru a reglementa regimul seștelor din România, și-a terminat lucrările. DI ministru V. Iamandi va semna zilele acestea decizia privitoare la noua organizare sectară. — Așteptăm s'o vedem.

Indienii hinduși, din coloniile engleze, după știrile ziarelor, își arată zădărnice dorința de a se încreștina. Localități întregi au trecut la creștinism, dintr-o populație care numără peste 60 de milioane suflete.

Direcțiunea generală a poștelor aduce la cunoștința publicului, că foarte multe scrisori nu se pot preda la destinație, din cauza că n'au adresa completă, sau nu li s'a aplicat în mod suficient timbrele poștale ori de aviație, conform tarifului. Multe corespondențe nu pot fi înmădate din cauza adresei incomplete. Din nou se recomandă ca timbrele să fie aplicate pe partea adresei (în față), colțui drept superior al picului. Astfel se va putea asigura o cât mai repede parvenire la destinație.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu, Duminecă, 24 Ianuarie 1937 va predica Pr. Iacob Bozocca.

În loc de cunună. Din Fundațiunea culturală Dr. Ioan Mihai s'a donat pentru «Mila creștină» suma de Lei 1000, în loc de cunună pe mormântul răposatului Dr. Enea Papiu, fost membru al Eforiei Fundațiunii.

La 90 de ani. Intr'un cerc de prieteni și admiratori a fost sărbătorit părintele nonagenar Ioachim Munteanu, Duminecă 17 Ianuar, în ziua împlinirii vârstei de 90 ani. În numele celor de față (Protopop E. Cioran, Prot. Loct. col. I. Dănciă, medic Dr. Cornea, Bărbat dela municipiu, Pr. Prof. Dr. N. Neaga, Prof. I. Hurdu, I. Moșoiu, avocat I. Munteanu, Pr. inv. Bradu, Bratu dela prefectură, și mai multe doamne din societatea sibiană ca dna: Cioran, prezidenta societății femeilor ortodoxe, D-na Dr. Gh. Proca etc. Cuvintează părintele director în pensie Dr. Vasile Bologa, care face istoricul îndelungatei, rodnicei și viforoasei vieți a sărbătoritului. Îl dă ca pildă de preot, după rânduiala lui Hristos, și ca model de român devotat sucer intereselor naționale. Răspunde părintele protopop Ioachim Munteanu mult și bine, însutit și vesel. Reținem cuvintele: «Viața lungă este un dar al lui Dumnezeu, — un dar al lui Dumnezeu este ea numai atunci, când este trăita moral...» «preotul este lumina care luminează pe alții și se consumă pe sine...»

Abia cine cunoaște viața părintelui prot. Achim Munteanu în intimitatea ei, poate aprecia chipul pilduitor al cuvintelor de mai sus.

Sedință literară se ține la «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu», Joi în 28 Ianuarie a. c., la ora 8 seara în sala mare a Reuniunii din strada Brukental Nr. 17. Conferențiar dl Ioan Stanciu, vice-președintele Reuniunii, despre: «Educația meseriașului român».

COMITETUL

Nr. 3/1937 prot.

[2] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Ruși, din protopopiatul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială, 21 jugăre 383 st. □
3. Casă parohială.
4. Cinci stânjini lemne în pădure.
5. Tăierea și transportul privesc pe preot.
6. Stola uzitată în trecut.

Cererile de concurs, cu documentele necesare și încuviințarea de candidare, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. rom. Sibiu, iar prezentarea în parohie cu prealabila încuviințare a subsemnatului.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sibiului.

Sibiu, la 8 Ianuarie 1937,

Emilian Cioran
protopop.